

Generaldirektören

Näringsdepartementet

m.registrator@regeringskansliet.se

m.remiss-energi@regeringskansliet.se

2015-07-02

2015/1136

REMISSVAR

Energimyndighetens rapport Havsbaserad vindkraft (M2015/2349/Ee)

Svenska kraftnät får som svar på remissen anföra följande.

Den överordnade frågan är om ett storskaligt stöd till havsbaserad vindkraft överhuvudtaget är samhällsekonomiskt motiverat och förenligt med en väl fungerande elmarknad. Detta har inte ingått i Energimyndighetens uppdrag att bedöma men Svenska kraftnät menar att frågan måste analyseras och besvaras innan ett eventuellt stöd införs.

Sverige har idag ett betydande energiöverskott. Nya subventioner till utbyggnad av väderberoende elproduktion pressar elpriserna ytterligare och ökar därmed behovet av att parallellt förbättra förutsättningarna för nödvändiga investeringar i reglerbar kraftproduktion. Om inte effektproblematiken beaktas när storskaliga och långsiktiga stödsystem introduceras riskeras en situation där elmarknaden både kort- och långsiktigt styrs främst av statligt definierade prissignaler. Denna fråga berörs i rapporten men borde belysas ytterligare.

Det behöver även analyseras hur negativa elpriser och nollpriser ska hanteras i ett nytt stödsystem. Viktiga marknadssignaler riskerar annars att sättas ur spel, vilket kan leda till problem och höga kostnader för ett system i obalans.

Svenska kraftnät instämmer i Energimyndighetens slutsats att det krävs mer utförliga analyser av hur ett stöd till havsbaserad vindkraft skulle påverka kraftsystemet, elcertifikatsystemet och elmarknaden i stort. I Svenska kraftnäts remissvar på regeringskansliets promemoria *Ambitionshöjning inom elcertifikatsystemet till 2020* redogjorde verket för många av de systemmässiga utmaningar som en integration av stor mängd väderberoende elproduktion medför.

SVENSKA KRAFTNÄT

BOX 1200
172 24 SUNDBYBERG
STUREGATAN 1

WWW.SVK.SE
REGISTRATOR@SVK.SE

TEL 08 475 80 00
FAX 08 475 89 50

Kopia: SvK-Reg, cA, cAE, cAN, cD, cF, cFA, cM, olkl

Beskrivningen av utmaningarna har vidare utvecklats i den delrapport *Anpassning av elsystemet med en stor mängd förnybar elproduktion (2015/929)* som Svenska kraftnät lämnade till regeringen den 25 maj. Här kan bara tilläggas att produktionsförändringarna – både planerade och oplanerade – sker med snabbare förlopp i havsbaserad vindkraft än i landbaserad. Det innebär alltså att havsbaserad vindkraft ställer ännu högre krav på balansregleringen.

Om regeringen skulle välja att införa ett särskilt stöd till utbyggnad av havsbaserad vindkraft instämmer Svenska kraftnät i Energimyndighetens ståndpunkt att ett lämpligt utformat driftstöd är att föredra framför ett investeringsstöd. Sett ur ett marknadsperspektiv, där målsättningen är att minimera marknadspåverkan, anser Svenska kraftnät dock att det är osäkert om den föreslagna formen sliding premium är att föredra framför fast premium. En grundligare jämförelse behöver göras mellan de två alternativen.

Avsnitt 5 Genomgång av möjliga stöd

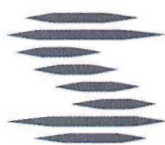
I avsnitt 5.7 förs resonemang om elnätsanslutning. Svenska kraftnät vill förtydliga att anslutande part genom anslutningsavgiften förväntas betala alla kostnader som denne direkt orsakar. De investeringar som kollektiviseras är sådana som inte kan knytas till en enskild producent t.ex. investeringar drivna av ökad överföring genom ett område till följd av ett flertal vindkraftsetableringar.

I avsnitt 5.7 hävdas att en förändring av kostnadsfördelningen för elnätanslutning skulle innebära en harmonisering med hur andra länder runt Östersjön hanterar kostnaden och att detta skulle göra en lokalisering i svenska vatten mer attraktiv. Svenska kraftnät ställer sig frågande till varför en harmonisering där vissa nätanslutningar särbehandlas skulle vara önskvärd. Detta understryks också av rapportens slutsats att en kollektivisering av nätanslutningen i sig inte är tillräcklig som stödform.

Beträffande tröskeeffekter vill Svenska kraftnät tydliggöra att en anslutningskostnad även kan innefatta kostnader för förstärkning av elnätet (vilket den ofta gör).

Svenska kraftnät instämmer i bedömningen att inte rekommendera en stödfunktion där nätanslutningskostnaden finansieras kollektivt via stamnätstariffen. Det bör också understrykas det okloka i att även på andra sätt finansiera subventioner av havsbaserad vindkraft genom tariffen.

Gällande lagstiftning tillåter inte att kostnader för annan parts egendom inkluderas i stamnätstariffen. Därtill kan konstateras att en sådan subventionering skulle leda till

markant höjda avgiftsnivåer, utöver den fördubbling av effektavgiften under kommande tioårsperiod som föranleds av bl.a. omfattande stamnätsinvesteringar för att möta den stora vindkraftsutbyggnaden till lands.

Avsnitt 6 Förslag till utformning av anbud och driftstöd

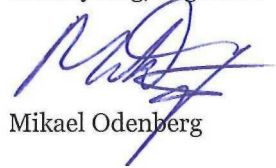
Ett ev. driftstöd bör utformas så att vindkraftsproducenten i så stor utsträckning som möjligt påverkas av marknadssignaler. Obalanskostnaderna bör direkt återföras till producenten. Ett stödsystem som undantar producenter från att bära sina egna obalanskostnader vore direkt olämpligt.

Svenska kraftnät instämmer i slutsatsen att driftstödet bör relatera till systemprisets månadmedelvärde, vilket innebär att aktörer får mer betalt om de ansluter till området med högt elpris. Däremot bör priset i det aktuella elområdet och inte systempriset användas för att avgöra under vilka timmar stödet ska räknas bort p.g.a. negativa priser. Att i detta sammanhang betrakta enbart systempriset innebär att marknadssignaler riskerar att utebli och att obalanser mellan produktion och elanvändning förstärks.

Beträffande de tidsperspektiv som presenteras i avsnittet vill Svenska kraftnät lyfta att ledtiderna för tillstånd och byggande i samband med nätutbyggnad kan överstiga tio år, vilket riskerar att påverka tidplanen för vissa projekt.

Detta remissvar har beslutats av generaldirektören Mikael Odenberg efter föredragning av Mats Crona. I ärendets slutliga handläggning har även enhetschefen Niklas Kallin, Pär Lydén, Anders Nilsberth, Jesper Nyberg och Oskar Sämfors deltagit.

Sundbyberg, dag som ovan

Mikael Odenberg

Mats Crona

